

บทบรรณาธิการ

ภายใต้กระแสการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเดียวกัน หรือ “ระบบภูมิภาคนิยม” ที่มีอิทธิพลเพิ่มขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก ขณะที่กระแสนับสนุนการค้าเสรีและเป็นธรรมได้เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง ประเทศไทยจึงอยู่ในจุดที่จะต้องตัดสินใจว่า ควรจะวางบทบาทของประเทศอย่างไร เพื่อที่จะดำรงสถานะการแข่งขันของประเทศในเวทีการค้าโลก ขณะเดียวกันก็สามารถสร้างพลังต่อรองทางเศรษฐกิจร่วมกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคเดียวกันไว้ได้

ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกอยู่ในปัจจุบันนั้น ไม่ว่าจะเป็นโครงการหกเหลี่ยมเศรษฐกิจ โครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ หรือโครงการอนุทวีป ได้ส่งผลให้เศรษฐกิจเมืองชายแดนในภูมิภาคต่าง ๆ ของไทยเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ซึ่งได้นำไปสู่การกำหนดเป้าหมายที่จะพัฒนาเมืองชายแดนที่มีศักยภาพ เป็นประตูเศรษฐกิจใหม่ของประเทศในอนาคต

ทั้งนี้ การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนภายใต้ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านที่เหมาะสม จะมีส่วนสำคัญช่วยเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยการวางบทบาทของไทยในเรื่องนี้เป็นอย่างไร และโอกาสศักยภาพของพื้นที่ชายแดนไทยเป็นเช่นไร ท่านสามารถติดตามอ่านเรื่องราว พร้อมข้อคิดเห็นของผู้รู้ได้ในวารสารเศรษฐกิจและสังคมฉบับนี้ค่ะ

พบกับในฉบับหน้า สวัสดีค่ะ

โปรดทราบ

บทความในเอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเผยแพร่เอกสารทางวิชาการ มิใช่เป็นความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ดำเนินการโดย

สำนักสารนิเทศ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

962 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบฯ กรุงเทพฯ 10100

โทร. 0-2282-4840-2 โทรสาร 0-2281-6635, 0-2282-2559

<http://www.nesdb.go.th> e-mail: dsid@nesdb.go.th

พิมพ์ที่ หจก. บางกอกบลิ๊ก ถ.พะเนียง กรุงเทพฯ

โทร. 0-2281-5089, 0-2281-2055 โทรสาร 0-2281-0723

คณะที่ปรึกษา

เลขาธิการฯ	นายจักรมนต์	ผาสกุลนิช
รองเลขาธิการฯ	นายสมเจตน์	เดรคัพ
รองเลขาธิการฯ	นายสันติ	บางอ้อ
รองเลขาธิการฯ	นายพรชัย	จุฬารัตนา
รองเลขาธิการฯ	นายโกมล	ชอปปินชม
รองเลขาธิการฯ	นายวิษณุ	พูลสุข
รองเลขาธิการฯ	นายบุญยงค์	เวชมนศิริ

ที่ปรึกษาด้านนโยบายฯ

น.ส.วิไลพร ลีวเกษมศานต์

ที่ปรึกษาด้านนโยบายฯ

นายกิตติศักดิ์ ลินธวัช

ที่ปรึกษาด้านนโยบายฯ

นายอุทิศ ชาวเขียว

ที่ปรึกษาด้านนโยบายฯ

น.ส.พรรณราย ชื่นธกิจ

ผู้ช่วยเลขาธิการฯ

นายวิฑิต รัชชตาตะนันท์

ผู้ช่วยเลขาธิการฯ นายสุรนนท์ วงศวิทยากำจร

ผู้ช่วยเลขาธิการฯ นางจุฑามาศ บาระมีชัย

ผู้ช่วยเลขาธิการฯ นายอัครม เต็มพิทยาไพสิฐ

บรรณาธิการอำนวยการ

น.ส.พรพิมล วรดิกล

บรรณาธิการบริหาร

นางนิศยา กมลวิทนนิศา

บรรณาธิการผู้พิมพ์โฆษณา

นายวรวิทย์ อวิรุทธ์วรกุล

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

น.ส.อัจฉรา ภาติกะวัยวัฒน์

น.ส.กัญญารักษ์ ศรีทองรุ่ง

กองบรรณาธิการ

นางภาณี ชนาธิปกรณ

นางโกสมภ วนิชชานนท์

นางวิภาวดี ชวนบุญ

นางนุชดา ตั้งคณานุกูลชัย

น.ส.ช่อผกา แก้วใหญ่

น.ส.มนนิภา สังข์ศักดิ์ดา

น.ส.วัชรีย์ พุ่มทอง

น.ส.กานดา ชูเชิด

นางนิสวันต์ พิษญี่ดำรง

น.ส.จิรวรรณ วงศาโรจน์

ฝ่ายการเงิน

นายเทวินทร์ อมิตรพ่าย

ฝ่ายจัดการ

นายธีระพงษ์ มาลัยทอง

นายสุรพล สอนชัยน

ฝ่ายศิลปกรรม

นายขจรศักดิ์ วาวิระนิช

นายเนาวฤทธิ์ ฤทธิแปลล

ฝ่ายภาพ

น.ส.รวิวรรณ เลียดทอง

ปีที่ 39 ฉบับที่ 2
เดือนมีนาคม - เมษายน 2545

มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้
ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
รวมทั้งแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศ
แก่สาธารณชนทั่วไป
ตลอดจนเป็นสื่อกลางในการรายงาน
ความเคลื่อนไหวสถิติทางเศรษฐกิจและ
สังคม ให้ผู้อ่านทราบข้อเท็จจริง
อย่างถูกต้อง
กับสถานการณ์

วารสารเศรษฐกิจและสังคม

สารบัญ

สัมภาษณ์พิเศษ

- ดร.ศุภชัย พานิชภักดิ์
ไทยกับ WTO และความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน 4
- ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย
นโยบายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน 11

โพกัสแนวดิ

- ดร.พิสิฐ ภัคเกษม
“จีน” ผู้สร้างโอกาสทองให้ “ไทย” ภายใต้กรอบความร่วมมือในภูมิภาค 17
- ขจัดภัย บรูษพัฒน์
นโยบายความมั่นคงแห่งชาติกับความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน 24
- โอกาสการลงทุนไทย-จีน กับ ดร.สารสิน วีระผล 28

เรื่องเด่น

- ความร่วมมือระหว่างประเทศกับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย 32
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน 37
- เขตเศรษฐกิจพิเศษ : แนวคิดใหม่ในการพัฒนาพื้นที่เฉพาะ 42
- เตรียมพื้นที่ชายแดน...สู่ประตูเศรษฐกิจใหม่ 44
- เขตเศรษฐกิจพิเศษในต่างประเทศ 47
- “คาสโน” บ่อนการพนันที่ควรทบทวน? 49

นานาทัศนะ

- ชายแดนภาคเหนือ : โอกาสการค้ากับเพื่อนบ้าน 53
- มุกดาหาร : ประตูใหม่ของประเทศสู่อินโดจีน 59
- ชายแดนไทย-กัมพูชา...จากสนามรบสู่สนามการค้า 64
- อยุธยาประเทศ : ประตูสู่กัมพูชา 68
- สะเดา.... ด่านการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย 71

มติบอร์ดสภาพัฒน์

- โครงการปรับปรุงระบบประปาเพื่อลดน้ำสูญเสีย 75

เจาะลึกแผนฯ 9

- ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 77

คอลัมน์ประจำ

- โครงการสร้างสรรคพลังแผ่นดิน การพัฒนาประเทศแบบองค์รวม 80
- หมุนตามโลก สาเหตุการป่วยทางเศรษฐกิจของญี่ปุ่น 83
- หลากหลายเรื่องราวจากเลขาธิการสภาพัฒน์ QGDP ได้มาอย่างไร 86

เรื่องเด่นในฉบับ

ไทยกับ WTO และความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน

4.

ปัจจุบัน “ระบบภูมิภาคนิยม (Regionalism)” ได้มีอิทธิพลเพิ่มขึ้นในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ขณะที่การเปิดเสรีและการกีดกันทางการค้า ซึ่งดำเนินการคู่ขนานกันในระบบเศรษฐกิจโลก ได้ส่งผลให้เกิดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบในการแข่งขันของประเทศขึ้น ดังนั้น ประเทศไทยควรจะวางบทบาทของประเทศอย่างไรทั้งในฐานะสมาชิกของ WTO และสมาชิกโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อที่จะคงสถานะการแข่งขันของประเทศในเวทีการค้าโลก ขณะเดียวกันก็สามารถสร้างพลังต่อรองทางเศรษฐกิจร่วมกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคเดียวกันไว้ได้ ติดตามได้จากบทสัมภาษณ์ **ดร.ศุภชัย พานิชภักดิ์** ผู้อำนวยการ WTO คนปัจจุบัน

นโยบายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

การผลักดันความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในทิศทางที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก นโยบายของรัฐบาลแต่ละยุคแต่ละสมัยล้วนมีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้ นโยบายดังกล่าวจำเป็นต้องเป็นพลวัตรเปลี่ยนตามกระแสโลก โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นที่ตั้ง นโยบายที่ท้าทายของการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้การนำของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ดร.ทักษิณ ชินวัตร เป็นเช่นไร ติดตามได้จากบทสัมภาษณ์ **ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

11

17

โอกาสการลงทุนไทย-จีน

การที่จีนเข้าเป็นสมาชิกใหม่ของ WTO ได้รับการจับตามองจากประเทศต่างๆ ทั่วโลก ว่าจะก่อให้เกิดผลกระทบทางบวกหรือทางลบต่อเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียอย่างไรและด้านใด เช่นเดียวกับจะเป็นโอกาสหรือข้อจำกัดของการขยายตัวด้านการค้า การลงทุนของไทยอย่างไรนั้น ผู้อ่านสามารถติดตามรายละเอียดได้จากบทสัมภาษณ์ **ดร.พิสิฐ ภัคเกษม** กรรมการกลุ่มวิสัยทัศน์อาเซียน และ **ดร.สารสิน วีระผล** รองกรรมการผู้จัดการใหญ่บริษัทเครือซีพี จำกัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน

การร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านตลอดระยะเวลาเกือบ 10 ปีที่ผ่านมา ส่งผลให้เมืองชายแดนของไทยในภูมิภาคต่างๆ เติบโตอย่างรวดเร็ว ซึ่งนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเมืองชายแดนที่มีศักยภาพ เป็นประตูเศรษฐกิจใหม่ของประเทศในระยะยาว ทั้งนี้ จำเป็นต้องวางยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนที่เหมาะสม ภายใต้การประสานร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างมีประสิทธิภาพ รายละเอียดติดตามอ่านได้ใน **ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน**

37